

Plechové ceduli chybí dva šroubky ze čtyř, takže visí na budově veřejných záchodků nakřivo a rozčiluje tím nesouladem všechny tři stoličné, které se tu od pondělí do neděle střídají, aby svou přítomností prospívaly lidem, kteří mají nutkání, ale také městu, pro které tu od šesti od rána do sedmi do večera pracují. Rozsáhlé Žerotínovo náměstí se všemi přilehlými ulicemi slouží Přerovanům k bohatým nákupům, v četných obchodech tu seženou všechno, co oni sami i jejich domácnosti potřebují, korzují tu a povídají si celé hodiny, a to by bylo, aby je to aspoň jednou „nechytlo“. A navrch tomu právě tady bývají trhy, které stoličným přinášejí největší kšefty, to se tu za den omete až dvě stě lidí a ony mají co dělat, aby pak udržely pořádek u sedmi pisoárů a čtyř splachovacích klozetů. Ale zase ta radost, když mohou lidem dopřát úlevu!

Emílie Ebertová je nejmladší ze všech stoličných – a také si o sobě myslí, že je nejpečlivější v úklidu a nejpoctivější ve vyúčtování. Mívá největší tržbu a to ji přesvědčuje o tom, že ty dvě si přilepšují do kapes... Však je v tom nikdo nekontroluje, výdělek jen zapisují do sešitku, který si po každé směně předávají i s informacemi, kolikrát šušovaly záchod, zem a umývadlo. Emílii posluha na záchodcích nevadí – i když ví, že mnohým lidem to není echt, ona je na svou práci hrdá. Jediné, co jí tady nevoní, je to věčné vyptávání se zákazníků, jestli chtějí jít na malou za čtyřicet halířů, či na velkou za šedesát. Všichni samozřejmě žádají levnější sazbu – však vědí, že je stoličná u toho nebude šmírovat – a jí je pak trapně, když si musí ucpat nos nebo přivonět ke svému zápěstí, nasáklému růžovou vůní. I proto navrhla radním, ať změní vyhlášku a žádají jednotných padesát halířů za jednu návštěvu. Argumentovala vlastním studem i ošíváním se lidí, kteří prostě nechtějí

o svých potřebách mluvit s cizí ženskou za okýnkem. Vyhověli jí a dnes má přijít údržbář, který vymění starou ceduli s cenami za novou – a opraví i tu letitou, visící nakřivo.

Emílie si krátí čekání zaléváním muškátů, které sem přinesla a usadila do truhlíků. Od května do září jí bohaté červené květy dělají radost – nesedí totiž v kukani uvnitř, ale s povolením rady smí mít venku stolek se židlí a tam úřadovat. To ji baví, může pozorovat cvrkot na ulici, prohodí s lidmi pár slov, vyslechne si drby a pár jich i pošle dál. Vždyť tady se mnohdy také probere ledasco!

„Za čtyřicet,“ hlásí jí muž v šedém klobouku, kterého nezná. Pozoruje ho v kapesním zrcátku, které má položené na stolku, aby viděla za sebe. Chlapík použije pisoár a pak si dlouze umývá ruce, nešetrně otřepe dlaně a zacáká zrcadlo tak, až Emílie zrudne vzteky. Zákazníkovi ale neříká nic – nesmí, pokud nechce přijít o práci, takže jen trouse naučené fráze jako „děkujeme za návštěvu, služebnice, přijďte zase, spánembohem, pane...“ – hned ale vezme hadru a jde tu pohromu zlikvidovat. Otírá kapky vody a dívá se na sebe, zdá se jí, že v posledních měsících strašně zestárla... že se na ni z odrazu nedívá ta pěkná Emilka, ale stará ženská, která se začíná nápadně podobat dalším dvěma stoličným. Má pocit, že na svých jednatřicet ani nevypadá, její kdysi živé tmavé oči podivně zešedly, černé vlasy se jí plazí podél kulaté tváře v promaštěných prouzcích, nad kořenem nosu má dvě vrásky, které se prohlubují. Vycení na sebe zuby a aspoň ty musí pochválit, jsou bílé jako čerstvě napadaný sníh a pěkně vystupují z její snědé pokožky, rámuji přirozeně červené rty, které pořád vypadají, jako kdyby právě snědla hrst šťavnatých jahod.

„Je tu někdo?“